

Spominjem jošte, da imade i od brevijara više većih i manjih fragmenta rukopisnih. Spomenut ću opet samo neke, kao : a) četiri pergamena fragmenta po svoj prilici iz 14. vijeka (čuvaju se u arhivu Jugosl. akademije), b) jedan pergameni list iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), c) dvolist iz Grdosela kraj Pazina u Istri iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), d) jedan list iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), e) polovica lista iz Glavotoka na otoku Krku iz 14. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), f) dva veća komada lista možda iz 14. vijeka (čuvaju se u arhivu Jugosl. akademije), g) jedan list iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), h) dva lista iz 14. vijeka (čuvaju se u arhivu Jugosl. akademije), i) dvolist iz Grižana iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), j) dvolist iz Maloga Lošinja iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), k) po dva dvolista iz 14. vijeka (čuvaju se u arhivu Jugosl. akademije), l) ostrižak iz 14. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), m) dvolist iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), n) dvolist iz Novoga ili Bribira iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), o) jedan list iz Novoga iz 15. vijeka (čuva se u arhivu Jugosl. akademije), p) dva lista po svoj prilici iztrgnuta iz I. novljanskoga brevijara (od god. 1459.), (čuvaju se u arhivu Jugosl. akademije), r) četiri pergamena lista sa otoka Krka iz 13. vijeka (čuvaju se u Vrbniku), s) dvolist pergameni iz Kopra u Istri iz 15. vijeka (sada se čuva u franjevačkom samostanu u Košljunu), t) četiri ostriška iz 15. vijeka (sada se čuvaju u češkom muzeju u Pragu), u) komad jednoga lista iz 15. vijeka (sada se čuva u češkom muzeju u Pragu), v) dva pergamenska lista tako zvanoga ljubljanskoga homilijara bolje brevijara iz 13. vijeka, koji su u Ljubljani po svoj prilici dospjeli iz Berma u Istri (sada se čuvaju u Studijskoj biblioteci u Ljubljani), z) četiri lista iz prve polovice 15. vijeka (sada se čuvaju u Studijskoj biblioteci u Ljubljani) i t. d., i t. d.

Osim ovih brevijara spominje Ivan Brčić, da se u Čertkovskoj biblioteci u Moskvi nalazi jedan glagolski brevijar u dva sveska, napisan god. 1443 od popa Pavla.

3. Psalliri.

Prof. I. Milčetić je nabrojio tri psaltira što više što manje sačuvana, i to :

a) Potpuni psaltir, koji se čuva u fideikomisnoj knjižnici kneza Lobkovicu u Pragu pod brojem 562. Ovaj psaltir napisao je *žakan Kirin* god. 1359. u Senju, košto pokazuje bilješka na pretposljednem listu (159 b): „Se pisa Kirin' žakan', b(og)' mu pomogaj i sa vsimi, ki budu va njê pêti, am(e)n'. V ime b(o)žije, am(e)n', lêt' g(ospod)njih 1359., kada te knjigi biše pisani i dopisaše se v s(ve)tom' Kuzmi i Dom'njani v Senji“. Ovaj je rukopis bio jednom svojina Vaclava Hanke. Prepisao ga ili dao ga prepisati po popu Brčiću Šafarik latinicom, te se njegov prijepis čuva u knjižnici češkoga muzeja pod sign. IX. D. 12. Rukopis imade 160 pergam. listova.

b) Psaltir, koji se čuva u dvorskoj knjižnici u Beču pod sign. Cod. slav. 77. Napisao je ovaj psaltir god. 1463. *pop Petar Frašćić* u Lindaru (povrh Pazina) u Istri, košto pokazuje bilješka na 14b.: „Va ime b(o)žje i s(ve)te M(a)rije i vs(e)h' s(ve)tih b(o)žj(i)h', am(e)n', lêt' g(ospod)njih' 1463. To pisa pop P(e)t(a)r' i gr(ê)šnł, pridêvkom' Frašćić . . . . i pisah' je v Lindari sêdeći“. Rukopis imade 131 list što pergamenih što papirnatih.

c) Psaltir, koji se čuva u studijskoj knjižnici u Ljubljani pod sign. br. 22. Napisan je po svoj prilici u 15. vijeku od više ruku. Negda je bio ovaj svojina Bartola Kopitara. Imade 177 pergam. listova.

Osim ovih rukopisnih za sada poznatih psaltira spominje Ivan Kukuljević u Dodatku svoje Bibliografije hrvatske još jedan štampani Davidov psalter, što ga je priredio za štampu slovenski protestant *Primus Truber*.

4. Djela apoštolska ili u kratko apostolar.

Mi ne poznamo za sada nijednoga rukopisa glagolskoga hrvatske recenzije, u komu bi bila sačuvana potpuna djela apoštolska. Da je međutim i takovih rukopisa bilo, potvrđuju nam sačuvani fragmenti ovakovih rukopisa. Za sada su poznati ovi fragmenti iz Djela apoštolskih hrvatske recenzije:

a) Mihanovićev odlomak glagol. apostolara iz 12. vijeka (dvolist), svakako jedan od najstarijih hrv. glagol. spomenika (čuva se u arhivu Jugosl. akademije).

b) Grškovićev odlomak glagolskoga apostolara, dva pergamentska dvolista. Ovaj se je fragment našao u Vrbniku, nu domovinu mu traži Jagić u današnjoj Bosni ili Hercegovini. Spomenik je taj napisan po svoj prilici u 13. vijeku (čuva se u arhivu Jugosl. akademije).